

Les paraules del Papa a la JMJ de Madrid (19 d'agost)

Via Crucis amb els joves a Cibeles-Recoletos, trobada amb professors universitaris joves a la Basílica de San Lorenzo de l'Escorial i amb religioses joves al Pati dels Reis de l'Escorial.

29/09/2011

Trobada amb religioses joves a El Escorial

Benvolgudes joves religioses,

Dins de la Jornada Mundial de la Joventut que estem celebrant a Madrid, és un goig gran poder trobar-me amb vosaltres, que heu consagrat la vostra joventut al Senyor, i us dono les gràcies per l'amable salutació que m'heu dirigit. Agraïixo al Senyor Cardenal Arquebisbe de Madrid que s'hagi previst aquesta trobada en un marc tan evocador com és el monestir de San Lorenzo de l'Escorial. Si la seva cèlebre Biblioteca custodia edicions importants de la Sagrada Escriptura i de regles monàstiques de diverses famílies religioses, la vostra vida de fidelitat a la crida rebuda és també una preciosa manera de guardar la Paraula del Senyor que ressona en les vostres formes d'espiritualitat.

Benvolgudes germanes, cada carisma és una paraula evangèlica que l'Esperit Sant recorda a la seva Església (cf. *Jn 14, 26*). No endebades, la vida consagrada «neix de l'escolta

de la Paraula de Déu i acull
l'evangelització com la seva norma
de vida. En aquest sentit, viure
seguint el Crist cast, pobre i obedient,
es converteix en “exegesi” viva de la
Paraula de Déu. Cada carisma ha
brotat d'ella i cada regla vol ser-ne
expressió, donant origen a itineraris
de vida cristiana marcats per la
radicalitat evangèlica» (*Exh.*
Apostolica Verbum Domini, 83).

La radicalitat evangèlica és estar
«arrelats i edificats en Crist, i fermes
en la fe» (cf. *Col*, 2,7), que en la vida
consagrada significa anar a l'arrel de
l'amor a Jesucrist amb un cor indivís,
sense anteposar res a aquest amor
(cf. Sant Benet, *Regla*, IV, 21), amb
una pertinença esponsal com l'han
viscuda els sants, a l'estil de Rosa de
Lima i Rafael Arnáiz, joves patrons
d'aquesta Jornada Mundial de la
Joventut. La trobada personal amb
Crist que nodreix la vostra
consagració ha de testimoniar-se

amb tota la força transformadora en les vostres vides, i cobra una especial rellevància avui, quan «es constata una mena d'«eclipsi de Déu», una certa amnèsia, més encara, un veritable rebuig del cristianisme i una negació del tresor de la fe rebuda, amb el risc de perdre allò que més profundament ens caracteritza» (Missatge per a la XXVI Jornada Mundial de la Joventut 2011, 1). Davant del relativisme i la mediocritat, sorgeix la necessitat d'aquesta radicalitat que testimonia la consagració com una pertinença a Déu summament estimat.

Aquesta radicalitat evangèlica de la vida consagrada s'expressa en la comunió filial amb l'Església, llar dels fills de Déu que Crist ha edificat. La comunió amb els pastors, que en nom del Senyor proposen el dipòsit de la fe rebut a través dels Apòstols, del Magisteri de l'Església i de la tradició cristiana. La comunió amb la

vostra família religiosa, custodiant el seu genuí patrimoni espiritual amb gratitud, i apreciament també els altres carismes. La comunió amb altres membres de l'Església com els laics, cridats a testimoniar des de la seva vocació específica el mateix evangeli del Senyor.

Finalment, la radicalitat evangèlica s'expressa en la missió que Déu ha volgut confiar-vos. Des de la vida contemplativa que acull en els claustres la Paraula de Déu en silenci eloqüent i adora la seva bellesa en la solitud per Ell habitada, fins als diversos camins de vida apostòlica, en els solcs on germina la llavor evangèlica en l'educació de nens i joves, la cura dels malalts i ancians, l'acompanyament de les famílies, el compromís a favor de la vida, el testimoni de la veritat, l'anunci de la pau i la caritat, la tasca missionera i la nova evangelització, i tants altres camps de l'apostolat eclesial.

Benvolgudes germanes, aquest és el testimoniatge de la santedat a la qual Déu us crida, seguint molt de prop i sense condicions Jesucrist en la consagració, la comunió i la missió. L'Església necessita la vostra fidelitat jove arrelada i edificada en Crist. Gràcies pel vostre “sí” generós, total i perpetu a la crida de l'Estimat. Que la Mare de Déu sostingui i acompanyi la vostra joventut consagrada, amb el viu desig que interpel·li, encoratgi i il·lumini tots els joves.

Amb aquests sentiments, demano a Déu que recompensi copiosament la generosa contribució de la vida consagrada a aquesta Jornada Mundial de la Joventut, i en el seu nom us beneixo de tot cor. Moltes gràcies.

Trobada amb professors universitaris joves a El Escorial

Senyor Cardenal Arquebisbe de
Madrid, estimats germans en

l'episcopat, benvolguts pares agustins, estimats professors i professores, distingides autoritats, amics tots.

Esperava amb il·lusió aquesta trobada amb vosaltres, joves professors de les universitats espanyoles, que presteu una esplèndida col·laboració en la difusió de la veritat, en circumstàncies no sempre fàcils. Us saludo cordialment i agraeixo les amables paraules de benvinguda, així com la música interpretada, que ha ressonat de manera meravellosa en aquest monestir de gran bellesa artística, testimoni eloqüent durant segles d'una vida de pregària i estudi. En aquest emblemàtic lloc, raó i fe s'han fos harmònicament en la pedra austera per modelar un dels monuments més famosos d'Espanya.

Saludo també amb particular afecte aquells que en aquests dies heu

participat a Àvila en el Congrés Mundial d'Universitats Catòliques, sota el lema: “Identitat i missió de la Universitat Catòlica”.

Troband-me entre vosaltres, em vénen al cap els meus primers passos com a professor a la Universitat de Bonn. Quan encara s'apreciaven les ferides de la guerra i eren moltes les mancances materials, tot ho suplia la il·lusió per una activitat apassionant, el tracte amb col·legues de les diverses disciplines i el desig de respondre a les inquietuds últimes i fonamentals dels alumnes. Aquesta “universitas” que llavors vaig viure, de professors i estudiants que cerquen junts la veritat en tots els sabers o, com diria Alfons X el Savi, aquest “ajuntament de mestres i escolars amb voluntat i enteniment d'aprendre els sabers” (*Set Partides, partida II, tít. XXXI*), aclareix el sentit i fins i tot la definició de la Universitat.

En el lema d'aquesta Jornada Mundial de la Joventut: “Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe” (cf. *Col 2, 7*), podeu trobar també llum per comprendre millor el vostre ésser i el vostre quefer. En aquest sentit, i com ja vaig escriure en el Missatge als joves com a preparació per a aquests dies, els termes “arrelats, edificats i fermes” apunten a fonaments sòlids per a la vida (cf. n. 2).

Però, on trobaran els joves aquests punts de referència en una societat trencadissa i inestable? De vegades es pensa que la missió d'un professor universitari sigui avui exclusivament la de formar professionals competents i eficaços que satisfacin la demanda laboral en cada precís moment. També es diu que l'únic que s'ha de privilegiar en aquesta conjuntura és la mera capacitació tècnica. Certament, s'estén en l'actualitat aquesta visió utilitarista

de l'educació, també la universitària, difosa especialment des d'àmbits extrauniversitaris. Tanmateix, vosaltres que heu viscut com jo la Universitat, i que la viviu ara com a docents, sentiu sens dubte l'anhel d'alguna cosa més elevada que correspongui a totes les dimensions que constitueixen l'home. Sabem que quan la sola utilitat i el pragmatisme immediat s'erigeixen com a criteri principal, les pèrdues poden ser dramàtiques: des dels abusos d'una ciència sense límits, més enllà d'ella mateixa, fins al totalitarisme polític que s'aviva fàcilment quan s'elimina tota referència superior al mer càlcul de poder. En canvi, la genuïna idea d'Universitat és precisament allò que ens preserva d'aquesta visió reduccionista i esbiaixada del que és humà.

En efecte, la Universitat ha estat, i està cridada a ésser sempre, la casa on es busca la veritat pròpia de la

persona humana. Per això, no és casualitat que fos l'Església qui promogués la institució universitària, ja que la fe cristiana ens parla de Crist com el Logos per qui tota cosa fou feta (cf. *Jn 1,3*), i de l'ésser humà creat a imatge i semblança de Déu. Aquesta bona notícia descobreix una racionalitat en tot el creat i contempla l'home com una criatura que participa i pot arribar a reconèixer aquesta racionalitat. La Universitat encarna, doncs, un ideal que no ha de desvirtuar-se ni per ideologies tancades al diàleg racional, ni per servilismes a una lògica utilitarista de simple mercat, que veu l'home com a mer consumidor.

Vet aquí la vostra important i vital missió. Sou vosaltres qui teniu l'honor i la responsabilitat de transmetre aquest ideal universitari: un ideal que heu rebut dels vostres grans, molts d'ells humils seguidors

de l'Evangelí i que com a tals han esdevingut gegants de l'esperit. Ens hem de sentir continuadors seus en una història ben diferent de la seva, però en la qual les qüestions essencials de l'ésser humà segueixen reclamant la nostra atenció i impulsant-nos cap endavant. Amb ells ens sentim units a aquesta cadena d'homes i dones que s'han lliurat a proposar i acreditar la fe davant la intel·ligència dels homes. I la manera de fer-ho no només és ensenyar, sinó viure-ho, encarnar-ho, com també el Logos es va encarnar per fer estada entre nosaltres. En aquest sentit, els joves necessiten mestres autèntics, persones obertes a la veritat total en les diferents branques del saber, sabent escoltar i vivint en el seu propi interior aquest diàleg interdisciplinari; persones convençudes, sobretot, de la capacitat humana d'avançar en el camí vers la veritat. La joventut és temps privilegiat per a la recerca i la

trobad amb la veritat. Com ja va dir Plató: «Cerca la veritat mentre ets jove, ja que si no ho fas, després se t'escaparà d'entre les mans» (*Parmènides*, 135d). Aquesta alta aspiració és la més valuosa que podeu transmetre personalment i vitalment als vostres estudiants, i no simplement unes tècniques instrumentals i anònimes, o unes dades fredes, usades només funcionalment.

Per tant, us encoratjo encaridament a no perdre mai aquesta sensibilitat i il·lusió per la veritat, a no oblidar que l'ensenyament no és una comunicació breu de continguts, sinó una formació de joves a qui heu de comprendre i estimar, en els qui heu de suscitar aquesta set de veritat que en el fons tenen i aquest afany de superació. Sigueu per a ells estímul i fortalesa.

Per això, cal tenir en compte, en primer lloc, que el camí cap a la veritat completa compromet també tot l'ésser humà: és un camí de la intel·ligència i l'amor, de la raó i de la fe. No podem avançar en el coneixement d'alguna cosa si no ens mou l'amor, ni tampoc estimar una cosa en què no veiem racionalitat: ja que «no existeix la intel·ligència i després l'amor: hi ha l'amor ric en intel·ligència i la intel·ligència plena d'amor» (*Caritas in veritate*, n. 30). Si veritat i bé estan units, també ho estan coneixement i amor. D'aquesta unitat deriva la coherència de vida i pensament, l'exemplaritat que s'exigeix a tot bon educador.

En segon lloc, cal considerar que la veritat mateixa sempre estarà més enllà del nostre abast. Podem cercar-la i apropar-nos-hi, però no podem posseir-la plenament: més aviat, és ella que ens té a nosaltres i que ens motiva. En l'exercici intel·lectual i

docent, la humilitat també és una virtut indispensable, que protegeix de la vanitat que tanca l'accés a la veritat. No hem d'atraure els estudiants a nosaltres mateixos, sinó encaminar-los cap aquesta veritat que tots cerquem. A això us ajudarà el Senyor, que us proposa ser senzills i eficaços com la sal, o com la llum, que dóna llum sense fer soroll (cf. *Mt 5,13-15*).

Tot això ens convida a tornar sempre la mirada a Crist, en el seu rostre resplendeix la Veritat que ens il·lumina, però que també és el Camí que porta a la plenitud perdurable, essent Caminant al costat de nosaltres i sostenint-nos amb el seu amor. Arrelats en Ell, sereu bons guies dels nostres joves. Amb aquesta esperança, us poso sota l'empара de la Mare de Déu, Tron de la Saviesa, perquè Ella us faci col·laboradors del seu Fill amb una vida plena de sentit per a vosaltres mateixos i fecunda en

fruits, tant de coneixement com de fe, per als vostres alumnes. Moltes gràcies.

Via Crucis amb els joves a Cibeles-Recoletos

Estimats joves,

Amb pietat i fervor hem celebrat aquest Via Crucis, acompanyant Crist en la seva Passió i Mort. Els comentaris de les Germanetes de la Creu, que serveixen als més pobres i necessitats, ens han facilitat endinsar-nos en el misteri de la Creu gloriosa de Crist, que conté la veritable saviesa de Déu, aquella que jutja el món i els qui es creuen savis (cf. *1Co 1,17-19*). També ens ha ajudat en aquest itinerari cap al Calvari la contemplació d'aquestes extraordinàries imatges del patrimoni religiós de les diòcesis espanyoles. Són imatges on la fe i l'art s'harmonitzen per arribar al cor de l'home i convidar-lo a la

conversió. Quan la mirada de la fe és neta i autèntica, la bellesa es posa al seu servei i és capaç de representar els misteris de la nostra salvació fins a commoure'ns profundament i transformar el nostre cor, com li va passar a santa Teresa de Jesús en contemplar una imatge de Crist molt nafrat (cf. *Llibre de la vida*, 9,1).

Mentre avançàvem amb Jesús, fins arribar al cim del seu lliurament al Calvari, ens venien a la ment les paraules de sant Pau: «Crist em va estimar i es va lliurar per mi» (*Ga* 2,20). Davant d'un amor tan desinteressat, plens d'estupor i gratitud, ens preguntem ara: Què farem nosaltres per ell? Quina resposta li donarem? Sant Joan ho diu clarament: «En això hem conegut l'amor: en què ell va donar la vida per nosaltres. També nosaltres hem de donar la vida pels germans» (*1Jn* 3,16). La passió de Crist ens impulsa a carregar sobre les espatlles el

sofriment del món, amb la certesa que Déu no és algú distant o llunyà de l'home i les seves vicissituds. Al contrari, es va fer un de nosaltres «per poder compadir Ell mateix amb l'home, de manera molt real, en carn i sang... Per això, a cada pena humana hi ha entrat un que comparteix sofriment i patiment, per això es difon en cada patiment la *con-solatio* , el consol de l'amor participat de Déu i així apareix l'estrella de l'esperança» (*Spe salvi*, 39).

Estimats joves, que l'amor de Crist per nosaltres augmenti la vostra alegria i us encoratgi a ser a prop dels menys afavorits. Vosaltres, que sou molt sensibles a la idea de compartir la vida amb els altres, no passeu de llarg davant el sofriment humà, on Déu us espera perquè lliureu el millor de vosaltres mateixos: la vostra capacitat d'estimar i de compadir. Les diverses

formes de patiment que, al llarg del Via Crucis, han desfilat davant dels nostres ulls són crides del Senyor per edificar les nostres vides seguint les seves petjades i fer de nosaltres signes del seu consol i salvació.

«Patir amb l'altre, pels altres, patir per amor de la veritat i de la justícia; patir a causa de l'amor i amb la finalitat d'esdevenir una persona que estima realment, són elements fonamentals de la humanitat, la pèrdua de la qual destruiria l'home mateix» (*ibid.*).

Que sapiguem acollir aquestes lliçons i dur-les a la pràctica. Mirem per això Crist, penjat a l'aspra fusta, i demanem-li que ens ensenyi aquesta saviesa misteriosa de la creu, gràcies a la qual l'home viu. La creu no va ser el desenllaç d'un fracàs, sinó la manera d'expressar el lliurament amorós que arriba fins a la donació més immensa de la pròpia vida. El Pare va voler estimar els homes en

l'abraçada del seu Fill crucificat per amor. La creu en la seva forma i significat representa aquest amor del Pare i de Crist als homes. Hi reconeixem la icona de l'amor suprem, on aprenem a estimar el que Déu estima i com Ell ho fa: aquesta és la Bona Nova que torna l'esperança al món.

Girem ara els nostres ulls vers la Mare de Déu, que en el Calvari ens va ser lliurada com a Mare, i supliquem-li que ens sostingui amb la seva amorosa protecció en el camí de la vida, en particular quan passem per la nit del dolor, perquè assolim de mantenir-nos fermes com Ella al peu de la creu. Moltes gràcies.

del-papa-a-la-jmj-de-madrid-19-dagost/
(16/08/2025)